

HISTRONAUȚII

O AVENTURĂ CU ROMANII

FRANCES DURKIN & GRACE COOKE

POVESTE • INFORMAȚII • ACTIVITĂȚI

NICULESCU **kids**

• HISTRONAUȚII •

O AVENTURĂ CU ROMANII

POVESTE • INFORMAȚII • ACTIVITĂȚI

Scrisă de
FRANCES DURKIN

Ilustrată de
GRACE COOKE

Design de
VICKY BARKER

Traducere de
ELENA ZAMFIR

NICULESCU

Despre autoare și ilustratoare

Găsiți-le pe amândouă în carte!

Grace este ilustratoare și animatoare.

Are doi câini, Muffin și Kodie-bear, și le place să meargă să exploreze locuri noi împreună.

Îi plac: aventurile, oceanul, luminițele, măslinile și animalele

Nu-i place: să aibă șosetele ude

Culoarea preferată: turcoaz

Mâncarea preferată: prăjitură cu mere

Locurile preferate: pădurile și spațiul cosmic

Frances este istoric și pasionată de vizitarea castelurilor. De obicei, o poți găsi în bibliotecă, înconjurată de cărți pe care abia așteaptă să le citească.

Îi plac: cărțile, vacanțele, furtunile, trenurile și teatrele

Nu-i place: să spele vasele

Culoarea preferată: violet

Mâncarea preferată: pește cu cartofi prăjiți

Locurile preferate: bibliotecile și castelele

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DURKIN, FRANCES

Titlustronauți : o aventură cu romanii : poveste, informații, activități / scrisa de Frances Durkin ; il. de Grace Cooke ; design de Vicky Barker ; trad. de Elena Zamfir. - București : Editura Niculescu, 2023
ISBN 978-606-38-0819-7

I. Cooke, Grace (il.)
II. Barker, Vicky (designer)
III. Zamfir, Elena (trad.)

087.5

© b small publishing ltd. 2017
© Frances Durkin 2017 (text)
© Grace Cooke 2017 (Illustrations)

Titlu original: *The Tlstronauts. A Roman Adventure. Story • Facts • Activities*
written by Frances Durkin, illustrated by Grace Cooke

© Editura NICULESCU, 2023
Bd. Regie: 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 314 88 35
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

NICULESCUkids este un imprint al Editurii NICULESCU

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzar@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 024 505 380, 021 312 97 82

Redactor: I. Iliana Scarlat
Tehnoredactor: Șerban-Alexandru Pupina
Adaptare copertă & design: Carmen Luca

ISBN 978-606-38-0819-7

Tocată drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.
Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Cuprins

- p. 6 Un joc obișnuit se transformă într-o aventură
- p. 14 Un nou prieten din alte timpuri
- p. 22 Piețe, bani și **merellus** în Roma antică
- p. 34 Erou face o baie romană
- p. 39 În templul Minervei
- p. 45 Nicăieri nu e ca într-o casă romană
- p. 56 O audiență în amfiteatru
- p. 66 Histrionauții invadează fortul roman
- p. 74 Sfârșitul aventurii
- p. 77 Test
- p. 78 Răspunsuri
- p. 80 Glosar

cine sunt

HISTRONAUȚII

Luna

Vârstă: 8 ani

Îi plac: istoria, aventurile, animalele, poveștile, să rezolve probleme

Nu-i plac: mirosurile urâte, să se răătăcească

Culoarea preferată: albastru

Mâncarea preferată: iahnie de fasole boabe cu pâine prăjită

Locul preferat: castelele

Nani

Vârstă: 7 ani și jumătate

Îi plac: știința, natura, matematica, grădinăritul, florile, să exploreze

Nu-i plac: oamenii care nu reciclează

Culoarea preferată: verde

Mâncarea preferată: orice, dacă e verde

Locul preferat: orice loc în aer liber, dar mai ales pădurile

Newton

Vârsta: 10 ani

Îi place: să facă lucruri,
să mănânce, să citească,
să gătească, să se joace

Nu-i place: să-i fie foame,
să-i fie frig

Culoarea preferată: galben

Mâncarea preferată: toate!

Locul preferat: acasă

Erou

Vârsta: 5 ani

Îi place: să doarmă,
să fie motanul Lunei

Nu-i place: să se ude

Mâncarea preferată: pui

Locul preferat: încovrigat
pe canapea

Forul

- Piața romană este într-un spațiu public numit **for**.
- Aici sunt magazine și spații pentru tarabe.
- De aici cumpără romanii carne, pește, fructe, legume, vin, condimente, lână, instrumente de lucru, sticlă și multe alte lucruri.
- Fiecare magazin are la vedere licența de funcționare inscripționată în marmură.
- Aici mai putem întâlni temple, clădiri cu funcții politice sau zone pentru vorbit în public.
- O **mensa ponderaria** este o masă cu greutate și unități de măsură, unde oamenii pot verifica dacă le-au fost vândute cantitățile corecte de produse.

E așa aglomerat!

Vitați-vă la magazine! Și la tarabe!

cuvinte din latină

Romanii vorbesc o limbă numită latină.
Multe cuvinte latine au fost preluate și în limbile din zilele noastre.
Iată câteva exemple.

canis
câine

cuvânt modern

canin

urbs
oraș

cuvânt modern

urban

ignis
foc

cuvânt modern

ignifug

librarius
bibliotecar

cuvânt modern

librar

mater
mamă

cuvinte moderne

matern,
maternitate

navis
navă

cuvânt modern

naval

equus
cal

cuvânt modern

ecvestru

manus
mână

cuvânt modern

manual

Un **as** este o monedă de cupru.

Un **denarius** este o monedă de argint. E mai valoroasă decât un **as** și decât un **sestertius**.

O monedă de aur se numește **aureus**. Aceasta este cea mai valoroasă.

Un **sestertius** este o monedă de bronz. Valorează mai mult decât un **as**.

Toate monedele au pe ambele fețe portretul împăratului Hadrian.

Fă-ți propria monedă romană.
Ce o să desenezi pe spate?

Numere romane

Romanii foloseau șapte litere pentru a număra:

I, V, X, L, C, D și M.

1 = I

2 = II

3 = III

4 = IV

5 = V

6 = VI

7 = VII

8 = VIII

9 = IX

10 = X

20 = XX

30 = XXX

40 = XL

50 = L

60 = LX

70 = LXX

80 = LXXX

90 = XC

100 = C

500 = D

1000 = M

2000 = MM

Numerele romane sunt dificile. Ca să le înțelegi, e bine să știi mai întâi numerele de la 1 la 9. Pentru numerele mai mari, trebuie adunate componentele.

XV este 10 + 5 = 15

Numerele mai mari sunt în general scrise primele. Dar există și capcane! Dacă un număr mai mic este scris înaintea unuia mai mare înseamnă că trebuie scăzut. De exemplu, numerele 14 și 16 conțin aceleași componente, dar în altă ordine:

XIV este 14 și **XVI** este 16

Care sunt numerele de mai jos?

LVIII XVIII

XXVI DVI

VIII XLV

CCIV MLIII

Încearcă să aduni.

X + IV = ?

L + III = ?

M + L + X = ?

D + IV = ?

C + XXVI = ?

Scrive numerele de mai jos cu litere romane.

22 520

67 109

5 99

18 52

Încearcă să scazi.

X - II = ?

D - LX = ?

V - I = ?

C - XXII = ?

CC - LXXXI = ?

Nani are **25 de denari**. Poate Messenio să-și cumpere sandale noi?

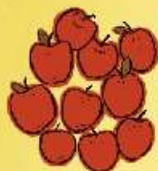
două bucăți
de pâine

= **III denari**

patru pești

= **V denari**

zece mere

= **II denari**

două **amfore**
cu vin

= **VI denari**

un coș
de smochine

= **IV denari**

Rămâne suficient pentru sandalele lui Messenio?

o pereche de
sandale noi

= **V denari**